

הידוש של מקרא

פרשת צו

ואולי יש לומר דבאמת כל הציווי כאן הוא מתחלק לב' חלקים, חד הציווי של משה אל אהרן, וזהו זירוז למידה, דהיינו לאהרן לזרוז עכשיו, ועוד נוסף על זה ציווי לאהרן שיאמר לבניו אחריו כן, וזהו את אהרן ואת בניו לאמר, היינו לאהרן ושהוא יאמר לבניו, ועל זה אמר רש"י דיש כאן זירוז גם לדורות היינו לבני אהרן לדורותיהם.

והטעם לזירוז שבעינין כאן, זה ביאר ר' שמעון באומרו ביותר צריך הכתוב לזרוז במקום שיש חסרון כים, והיינו בעולה, דבעולה אין הכהנים מקבלים שום חלק ועולה כולו ה', ולכך היה חשש שבמקום שיש חסרון כים היינו שאין הכהנים נהנים בו ומפסידים בו חלקם, שלא יזדרזו לעשות מלאכתם, ולכך זירוזם כאן הכתוב.

ולפי זה אולי יבואר למה אמר הכתוב זאת תורת העולה הוא העולה, להדגיש דקרבן עולה זו עולה כולו על המזבח לה', דהיינו שיש בו חסרון כים לכהנים, ולכך נאמר בו צו, אבל אם היה אומר תורת העולה שהיא על מוקדה לא היה מודגש בזה שהטעם לזירוז הוא משום שכולו עולה לה', ומשום חסרון כים.

ובזה גם יבואר מה דהדגיש הכתוב כל הלילה עד הבוקר, שלא תאמר שכל הלילה היינו עד שיושלם שריפת כל הקרבן, ולא דווקא עד הבוקר ממש, ולזה קא משמע לן הכתוב עד הבוקר ממש ובכך לא ישאר מן

וידבר ה' אל משה לאמר: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה הוא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר ואש המזבח תוקד בו (ו, א ב). וברש"י הק' ביאר אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות, אמר ר' שמעון ביותר צריך הכתוב לזרוז במקום שיש בו חסרון כים.

צריך ביאור בכמה עניינים בפסוקים אלו, בתחילה קשה מהו הכפל לשון שאמר הכתוב אל משה לאמר, ושוב אמר צו את אהרן ואת בניו 'לאמר' דלמאי נאמר הלאמר השני, וכי לאהרן ולבניו גם יש לאמר לאחרים.

עוד צריך ביאור הכפל לשון זאת תורת העולה הוא העולה, דלמה לא די לומר זאת תורת העולה שהיא על מוקדה על המזבח, ולמאי נכתב שוב הוא העולה. עוד צריך ביאור למאי כתיב כל הלילה ושוב כתיב עד הבוקר, הרי דבר ברור הוא שאם היא על מוקדה כל הלילה, דעד הבוקר היא תהיה עליו, ולמאי כתיב עד הבוקר.

עוד צריך ביאור במה דביאר רש"י דמה עניין הזירוז כאן גבי העולה, ואם צריך זירוז למה בעינין גם מיד וגם לדורות.

עוד צריך ביאור גבי שיטת ר' שמעון שהביא רש"י דביותר יש לזרוז במקום שיש חסרון כים, דמה עניין חסרון כים גבי עולה, והיכן מצינו בה חסרון כים.

חידושו

צו

של מקרא

הקרבן שריד ופליט, והכל יהא עולה לה' ממש, ולכך נכתב צו לזרום על אף דלא נשאר להם כלום ועל אף החסרון כים.

וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני ה' אל פני המזבח (ו, ז). צריך ביאור מהו הלשון שאמר כאן הכתוב הקרב אותה בני אהרן, הרי בני אהרן לשון רבים נינהו ואילו הקרב אותה לשון יחיד הוא, ואיך אומר הנפעל לשון יחיד כשהפועל הוא לשון רבים.

עוד צריך ביאור דהקרב אותה משמע למי שנצטוה באמירה זו והיינו למשה, ואילו מדכתיב בני אהרן משמע דהכהנים הם שצריכים להקריב ולא משה, והיה צריך לכתוב יקריב אותה ולא הקרב אותה. וגם מהו הלשון הקרב לשון הוזה ולא נקט תקריב לשון עתיד, וכי בשעת הציווי הוא מקריבה.

עוד צריך ביאור מהו הלשון אל פני המזבח, ולמה לא נקט בפשיטות ממול המזבח. ועיין באבן עזרא שכבר עמד על הקושיא של ערבוב הלשונות יחיד ורבים.

ואולי הביאור הוא דמיירי כאן בלקרב את הקרבן למקום מסויים ולא בהקרבת הקרבן עצמו, והיינו להעמיד הקרבן לפני ה' ושיהא אל פני המזבח, וממילא לכך נקט

כאן הכתוב לשון הקרב שיהא מובן שמיירי בהעמדת הקרבן ולא בהקרבתו, ומשא"כ אם היה כתוב יקריבו בני אהרן או תקריב היה משמע דמיירי בהקרבתו ולא בהעמדתו, ולכך שינה הכתוב מלשון רבים ללשון יחיד, ומלשון עתיד ללשון הווה, ולכך נקט לשון שמשמע על מי שנצטוה בו באמירה זו והיינו למשה, על אף דהציווי למעשה הוא על בני אהרן.

או יש לומר ע"פ הנ"ל דבאמת משה עצמו הוא שקירב את הקרבן והעמידו באותו מקום כדי להראות לבני אהרן האיך להעמידו בשעת הקרבתו.

ולכך כתיב לשון הקרב דמשמע על משה על אף דהציווי בשעת ההקרבה הוא על בני אהרן, והוא רק הראה להם היכן מקומו.

ולכך גם אמר להם אל פני המזבח, ולא ממול המזבח, לומר להם דשם מקומו ולא שבאמת הקריבו עתה ממול המזבח, וכדי להסביר מקומו ניחא יותר למינקט בלשון זה, ורק בשעת ההקרבה עצמה ניחא יותר למינקט בפשיטות ממול המזבח.

יוצא לאור ע"י הר"ר זלמן חיים הומינר הי"ו, מחבר גליון 'דפירשנו' על הדף היומי, קרית קרעטשניף רחובות.

להנצחות ולרשימת תפוצה וכן לכל ענייני הגיליון ניתן לפנות למס' פאלפון 0533132203 או למייל sh0533132203@gmail.com